

51. „Vitaminestoot” tegen psoriasis (kwakzalver).
De capsule bevatte ongeveer 14.000 eenheden vitamine-A per g en een tween (tween 80?).

52-53. *Middelen tegen psoriasis* (mevr. Lionel?, Amsterdam).
a. witte granula: suiker.
b. bruine dragees: fenacetine, aminopyrine, ijzeroxyde, tarwezetmeel en talk.

54. *Zalf tegen psoriasis* (kwakzalver, Heerde).
Piperis nigri fructus, sinapis semen, zwavel, verkoolde plant(en)? en vette olie.

55-56. *Zalf tegen eczeem* (herkomst onbekend).
a. crème-zalf: salicylzuur, zinkoxyde, amyllum, gele vaseline (waarschijnlijk pasta Lassari).
b. bruine zalf: salicylzuur, zinkoxyde, witte vaseline, lanoline, waarschijnlijk cade-olie en vermoedelijk wat ichtyol.

D. KRUIDENMENGSELS.

57. *Astma* (medicijnman, Liberia).
Nicotianae folium, Synedrellae nodiflorae herba en bladfragmenten van een labiaat, zeer waarschijnlijk van *Ocimum gratissimum*. Volgens DALZIEL (*The useful plants of tropical West Africa*) wordt een infuus van de bladeren van *Synedrella nodiflora* als laxans gebruikt. Bladeren van *Ocimum* worden verbrand om geesten (en muskieten) te verdrijven. Tevens worden *Ocimum*-soorten gebruikt als koortswerend middel, als diaphoreticum, stomachicum en laxans. De vluchtige olie van *Ocimum gratissimum* bevat o.a. thymol.

58-60. *Nephrosis* (Israël).
a. „Ader”: *Artemisia monosperma*.
b. „Me-gi-niena”: *Haplophyllum tuberculatum* (= *Ruta tuberculatum* Forsk.).
c. „Mashta”: een wortel waarschijnlijk afkomstig van een capparidacee.

61. *Migraine* (herkomst onbekend).
Urticae folium, Juniperi fructus, Melissae herba, Millefolii herba, Polygoni avicularis herba, Solidaginis herba, Visci albi herba, Valerianae radix.

62. *Reuma* (speciaalkruiden no. 4022 van Smits Natuurgeneesmiddelen).
Betulae folium, Polygoni avicularis herba en Visci albi herba.

63. *Maagpoeders* (J. Welkzijn, Veenendaal).
Teucii scorodoniae folium.
64. *Diabetes* (Flora combinatie 31 van Flora Kruidenhuis, Groningen).
Quercus cortex, Salviae folium, Rutae herba, Levistici radix en Tormentillae rhizoma.

65. *Kanker* (Thé de Santé, Lab. te Brussel, o.l.v. Brero, chemicus).
Ulmariae flos, Betulae folium, Fraxini folium, Ribis nigri folium en Sennae fructus.

E. DIVERSEN.

66. *Fo-Ti-Tung*. The elixir of Life Plant (Pollisan Distributors, Zweden, and Herbal Centre, 73 Salisbury Road, Kilburn, Londen, N.W. 6).

Het haargroeimiddel bestaat uit een mengsel van Colae semen (hoofdbestanddeel), Liquiritiae radix en bloem- en bladfragmenten van een rosacee, zeer waarschijnlijk *Spiraea ulmaria*.

67. *Faecesstenen*.
Deze stenen waren door een patiënte kwijt geraakt na het innemen van Bilicalcul-cachets. Ze bleken voor het grootste deel te bestaan uit magnesiumcarbonaat, vermengd met o.a. wat papaverine. Cholesterol werd niet gevonden. Voor cachets „Bilicalcul” wordt als samenstelling opgegeven o.a.

belladon. extr., hyoscyami extr., papaverinehydrochloride-natr. bicarbonas. en magnesiumoxyde. Werd een cachet behandeld met kunstmatig maagsap bij 40° en daarna met kunstmatig darmsap bij 40°, dan liet het omhulsel na enige tijd los. Er werd een tabletachtige massa gevormd, die op de ingezonden faecesstenen geleek. De massa bestond in hoofdzaak uit magnesiumcarbonaat met wat papaverine.

68. *Drank tegen „de geelzucht”* (herkomst onbekend).
Aangehouden konden worden: suiker, azijnzuur, saffraan en bestanddelen afkomstig van eidooier.

69. *Inspuitstof H-G 44* (Laboratorium Homeo-Gallina Pouw te Ommen).

Voor de behandeling van difterie, pokken en chronische coccidiose bij pluimvee (homeopathisch). 10 pct oplossing van hexamine in water.

70. *Fresh-Odor* (Valdelis).
Het hoofdbestanddeel is aluminiumchloride (47,9 pct AlCl₃·6H₂O). Vermoedelijk zijn een verdikkingsmiddel, een carbowax en misschien nog een „detergent” en een parfum aanwezig.

71. *Groen poeder tegen ornithose bij duiven* (herkomst onbekend).

Het poeder bevat chloortetracyclinehydrochloride (6 pct), glucose en een groene kleurstof (waarschijnlijk guinees groen).

72. *Vloeistof tegen longwormziekte bij vee* (herkomst onbekend).

Aangehouden werden ijzer (complex gebonden), koper, arsenicum (organische vorm), fosfaat, citraat, sulfaat, ammonia en methylis oxybenzoas. Het ijzer is zeer waarschijnlijk als ferri pyrophosphas et ammonii citras aanwezig.

73. *Medicijn voor kippen tegen coccidiose, diarree en darmontsteking* (herkomst onbekend).

Tannine-houdend plantenaftreksel, geconserveerd met methylis oxybenzoas.

74. *Groen poeder, geneesmiddel voor vee* (herkomst onbekend).
Fenothiazine.

75. *Cesarine wormtabletten* (Mosapharm, Maastricht).
Licht roze tabletten, die santonine (waarschijnlijk 25 mg), calomel (50 mg) en lactose bevatten.

INGEZONDEN

HET MARGARINE-EXANTHEEM

In het vorige nummer van dit *Tijdschrift* werd gewezen op het bestaan van een door ECHO-virus veroorzaakte epidemie van een exanthemateuze aandoening. Met ingang van vrijdag 12 augustus werd deze epidemie doorkruist door een wijd verbreide spectaculaire epidemie van een toxisch exanthem, veroorzaakt door een op nieuwe wijze bereide margarine van het merk Planta, die op donderdag 10 augustus de fabriek had verlaten.

Dit exanthem onderscheidt zich van het eerder omschreven ECHO-exanthem doordat het zeer grofvlekkig van karakter is met scherpe, meestal gegireerde randen en op den duur een livide verkleuring van het centrum. Opmerkelijk is de zeer sterke jeuk. Sommige patiënten hebben hoge koorts, andere geen of slechts geringe temperatuurverhoging. Meestal zijn er prodromata, met name een dik gevoel in de keel waarbij vaak objectief geen afwijkingen waarneembaar zijn. Opmerkelijk is, dat het merendeel der patiënten volwassen vrouwen zijn. Alle patiënten hadden Planta-margarine gegeten.

Op het tijdstip van schrijven is de juiste oorzaak van dit exanthem nog niet bekend: aan de betrokken nieuwe margarine waren een nieuwe emulgator en een nieuwe smaakstof toegevoegd.